

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31040>

Özet

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği (SEGYÖ), sporcuların veya sporla ilgili profesyonellerin başarıya yönelik motivasyonel hedeflerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin adaptasyon çalışması, özellikle spor hakemlerinin başarıya yönelik e?ilimlerini, yani görev (ustalık) ve ego (performans) yönelimli hedeflerini ölçmek üzere yapılmıştır. Ölçek, bireyin kendi gelişimine odaklanıp odaklanmadığını (görev yönelimi) veya sosyal kar??laştırmalara ve başarıya yenmeye odaklanıp odaklanmadığını (ego yönelimi) belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, 2 alt boyut ve 13 maddeden oluşan Likert tipi bir yapıya sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği, Görev Yönelimi, Ego Yönelimi, Spor Psikolojisi, Hakemler, Adaptasyon, Psikometrik Ölçek

Yazarlar

E. Koray Do?an, S. Elçi, H.S. Asil

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, spor ortamında yer alan bireylerin, özellikle de spor hakemlerinin başarıya yönelik motivasyonel hedeflerini ve e?ilimlerini belirlemektir. Adaptasyon çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk hakem popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılıp kullanılmayacağını saptamay? hedeflemiştir.

Ölçek, katılımcıların başarıya nasıl tanımladıklarını ve nelerin kendilerini başarıya hissettirdiğini ölçerek, görev yönelimli (bireysel gelişim, öğrenme) ve ego yönelimli (rekabet, üstünlük kurma) motivasyonel yapıların ortaya koyar. Bu ayrıntı, hakemlerin kritik anlarda karar alma süreçleri ve mesleki gelişim stratejileri hakkında önemli bilgiler sunar.

Yapı

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği, başarı hedef teorisine dayanmaktadır ve iki temel psikolojik yapıyı ölçmektedir:

Görev Yönelimi (Task Orientation): Bireyin başarıya kişisel gelişim, ustalık, çaba ve öğrenme yoluyla tanınmasını?dır. Görev yönelimli bireyler, kendilerini geçmiş performanslarıyla karşılaştırarak başarıya ulaşırlar.

Ego Yönelimi (Ego Orientation): Bireyin başarıya sosyal kararlaştırma, rakiplerden daha iyi olma ve üstünlük kurma yoluyla tanınmasıdır. Ego yönelimli bireyler, başarılarındaki sosyal faktörlere ve sosyal statüye bağlıdır.

Ölçek toplam 13 maddeden oluşur ve bu maddeler bu iki alt boyut arasında dağılmıştır. Görev yönelimi alt boyutu 7 madde, ego yönelimi alt boyutu ise 6 madde içermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin Türk hakemler popülasyonu için yapı geçerliliğini test etmek amacıyla çeşitli istatistiksel analizler uygulanmıştır. Öncelikle örneklem büyüklüğünün faktör analizi için uygunluğunu belirlemek üzere Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi uygulanmıştır. KMO analizinden elde edilen değer (.81), örneklem büyüklüğünün iyi düzeyde olduğunu ve faktör analizine uygun olduğunu göstermiştir.

Ayrıca, verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğini ve faktör analizinin uygulanabilirliğini doğrulamak amacıyla Bartlett testi sonuçları incelenmiş ve testin anlamlı olduğu bulunmuştur. Yapı geçerliliği sürecinde, temel bileşenlere faktör analizi uygulanmış ve faktör yüklerinin belirlenmesi için dik döndürme yöntemlerinden Oblimin yöntemi kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin orijinal iki faktörlü yapısını (Görev ve Ego Yönelimi) hakemler bakımında da geçerli olduğunu desteklemiştir.

Güvenilirlik

Ölçeğin içsel tutarlılığını değerlendirmek amacıyla Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen katsayılar, ölçeğin alt boyutlarındaki yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Görev Yönelimli Hedefler: Cronbach Alpha katsayısı .82 olarak belirlenmiştir.

Ego Yönelimli Hedefler: Cronbach Alpha katsayısı .83 olarak belirlenmiştir.

Genel olarak, .70 ve üzeri Cronbach Alpha değerleri ölçeğin güvenilir kabul edilmesi için yeterli iken, bu ölçekten elde edilen katsayılar (.82 ve .83) ölçeğin içsel tutarlılığını oldukça yüksek olduğunu ve güvenilir bir ölçüm sağladığını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

"Hakemler için Sporda Görev ve Ego Yönelim Ölçeği"nin faktör yapısını incelemek için temel bileşenler analizi kullanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak beklenen iki boyutta toplandığını göstermiştir: Görev Yönelimi ve Ego Yönelimi.

Faktör yüklerinin da??ımın optimize etmek ve faktörler aras? korelasyonu dikkate almak amacıyla Oblimin döndürme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem, faktörlerin birbiriyle ilişkili olabileceği varsayımına dayanır ve sonuçlar, ölçeğin 2 alt boyutlu, 13 maddelik yapısal formata dönüştürülmüştür.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 5'li Likert tipi öz bildirim ölçeği. Derecelendirme: 1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Spor Hakemleri

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan profesyonel popülasyon)

Popülasyon Detayları: Sporda görev yapan hakemler.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek adaptasyonu ve yapı geçerliliği çalışması.

Anahtar Kelimeler

Motivasyon, Spor Hakemi, Psikometri, Faktör Analizi, Başar Hedef Teorisi, SEGYÖ

Yazarlar

Sorumlu Yazar: E. Koray Doğan

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değil

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar referansına başvurulması önerilir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgi mevcut değildir.

Test Yılı: Adaptasyon çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: sporda-ego-ve-gorev-yonelimleri-olcegi-toad.pdf. Ayrıca, ek akademik kaynak için bu link kullanılabilir: atauni.edu.tr.

Kaynaklar

Doğan, E.K., Elçi, S. ve Asil, H.S. (2017). Sporda Ego ve Görev Yönelimi ölçeği (SEGYÖ)'nin hakemler için adaptasyon çalışması, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 19 (2), 68-77.

Sporda Ego ve Görev Yönelimleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek 2 alt boyut ve 13 maddeden oluşmaktadır:

Görev Yönelimi (7 madde): Yeni bir teknik öğrendiimde ve bende uygulama isteği uyandırdığı zaman kendimi hakemlikte çok başarılı hissedirim.

Ego Yönelimi (6 madde): Kritik bir pozisyonda karar verebilen veya hata yapmayan tek kişi ben olduğum zaman kendimi hakemlikte çok başarılı hissedirim.